

∞ Judas Iskariot II ∞

Christian Deterink

III.

De drie vrachtwagens bewogen zich traag in konvooi over het smalle bergpad. Het waren de enige zichtbare bewegende object in de wijde omgeving, die bestond uit een afwisseling van ruwe begroeiing en rotsen. Manuel Seinberg draaide aan zijn verrekijker tot hij de vijfpuntige gouden ster die het symbool was van het Ocampo-regime op de motorkap kon onderscheiden.

“Ze komen eraan, Rafael”, zei hij tegen de jongen die naast hem lag. Rafael was nog geen achttien en nog geen twee weken toegetreden tot het verzet, nadat zijn familie was weggevoerd en vermoord door het regime.

De jongen knikte en schoot vlug al water weg om de anderen te verwittigen. Seinberg zette de verrekijker weer aan zijn ogen en bestuurde hun prooi goed. Hij had zijn plek goed gekozen, besepte hij, vanaf de top van de rots waarop hij zich geïnstalleerd hadden, waren de naderende vrachtwagens uitstekend zichtbaar. Hij kon zelfs vaststellen dat er slechts twee of drie inzittenden in de cabine per vrachtwagen zaten. Geen tekenen van extra veiligheidsmaatregelen, concludeerde hij, dus ook dat zag er hoopgevend uit.

Rafael kwam alweer terug, de opwinding zichtbaar in zijn ogen. Hij plofte naast hem neer op de grond. De jongen hoefde niets te zeggen om Seinberg te laten weten dat de anderen klaar zaten. Seinberg draaide zich weer om en observeerde hoe de vrachtwagens langzaam naderbij kropen. Seinberg verschoof zijn op de rotsgrond uitgestrekte lijf tot hij comfortabel lag, gaf de verrekijker aan Rafael, en zette het scherpshuttergeweer aan zijn schouder. Nauwgezet stelde hij het vizier in.

“Jij blijft hier wachten Rafael, tot ik zeg dat je mag gaan”, zei hij zonder zijn bezigheden te staken. Hij had de taak opgenomen de jongen onder zijn hoede te nemen en was niet van hem hier te laten sneuvelen.

“Nou?”, vroeg hij toen hij geen antwoord kreeg.

“Ja meneer”, antwoordde Rafael op een toon die tegenzin verried. Seinberg was niet tevreden met het antwoord, maar inmiddels waren de vrachtwagens bijna dichtbij genoeg gekomen.

“Geef het signaal zo gauw ik ja zeg”, fluisterde Seinberg, terwijl hij de bestuurder van de eerste vrachtwagen in zijn vizier probeerde te houden. Hij ademde voor de laatste keer langzaam uit en fluisterde nog zachter: “Ja.” Op hetzelfde moment drukte hij af.

Hij meende zien hoe er een ster op de voorruit van de vrachtwagen verscheen, maar aarzelde niet nog een keer te schieten, voor hij mikte op de bijrijder en nog een keer schoot. Pas toen werd hij

zich er gewaar van dat om hem heen meerdere schoten klonken. De voorste vrachtwagen raakte intussen van de weg en kwam hard tot stilstand tegen een rots. Blijkbaar had hij doel getroffen. De andere vrachtwagens moesten met piepende remmen stoppen.

Seinberg had zich voorgenomen in één ruk door nog drie of vier vijanden neer te schieten, toen hij zag hoe Rafael zich schreeuwend omlaag stortte van de rotshelling, zijn AK47 in zijn dunne armen.

“Rafael, nee”, brulde Seinberg, maar het was natuurlijk al te laat. Er sprongen twee soldaten uit de tweede vrachtwagen, die de jongen meteen onder vuur namen. Seinberg drukte zijn oog weer tegen het vizier van zijn geweer en speurde koortsachtig rond op zoek naar Rafael’s belagers. Eindelijk vond hij de eerste soldaat en hij velde hem met één enkel schot door het hoofd. Afwezig registreerde Seinberg dat diens bloed het canvasdoek van de vrachtwagen besproeide. De tweede soldaat liet zich gealarmeerd op de grond vallen en het duurde nog enkele eeuwigdurende seconden voor hij ook hem te grazen had genomen.

“Nee”, prevelde Seinberg, “nee. Zijn vizier schoot heen en weer, wanhopig zoekend, tot het bleef rusten op de roerloze gestalte van Rafael, voorover liggend op de grond. Er vormde zich een plas bloed onder zijn lichaam.

“Godverdomme”, vloekte Seinberg, die de machteloze woede in zichzelf voelde opborrelen, “Godverdomme!” In een plotselinge behoefte tot vergelding, bewoog hij oververhit het vizier van het geweer heen en weer tot hij het tiental soldaten vond dat uit de laadruimte van de derde vrachtwagen krom. Dus toch extra beveiliging! Seinberg knipperde een paar keer met zijn ogen om een stofje (of was het iets anders?) weg te krijgen en legde toen aan. werktuiglijk schoot hij vijf keer. Zonder enige emotie zag hij toe hoe minimaal vier van de soldaten werden geveld door zijn kogels. Toen hij moest herladen, hadden zijn medestrijders de resterende soldaten al van twee kanten omsingeld. Hij liet zijn geweer zakken en zag hoe nog eens vier soldaten werden gedood, voordat de laatste twee hun geweer lieten vallen en hun armen omhoog brachten. Ze riepen iets wat Seinberg niet kon verstaan, maar wat hij wel kon raden. En dat ze, net als de andere soldaten, zonder pardon werden neergeschoten door de verzetsstrijders, verbaasde hem geenszins.

“U kunt niet raden wat we hebben buitgemaakt, generaal”, zei Juanito Perreira, toen deze verslag deed bij zijn leider van de succesvolle missie van die ochtend.

Uqbar zat in een lage stoel beschut onder een provisorisch dak van tentdoek en werd zoals gewoonlijk omringd door een klein dozijn medestrijders. Manuel, die op een afstandje stond toe te kijken, zag hoe Uqbar zuchtte. Hij wist dat die zich eraan stoorde ‘generaal’ te worden genoemd. Hij wilde ‘kameraad’ worden genoemd, maar dat dit soort subtiliteiten nou eenmaal verloren ging aan iemand als Juanito, had hij inmiddels maar aanvaard.

“Wat, Perreira?”, zei hij zacht

“Een geluidsinstallatie: microfoons, boxen, versterkers, opname-apparatuur, generatoren, alles!” Seinberg veerde op, dat was nieuw voor hem! Hij meende dat er alleen wapens waren aangetroffen. Meteen vormde zich een idee in zijn hoofd. Terwijl Juanito maar bleef doorratelen

over wat voor een topkwaliteit spullen het wel niet waren, stapte hij naar voren. Uqbar merkte het en hief zijn hand om Juanito tot zwijgen te brengen. “Kameraad Seinberg?”

“Ik was aan het denken”, begon Manuel voorzichtig, “dat we die geluidsinstallatie kunnen gebruiken voor een bijeenkomst. Zo groot mogelijk, met zo veel mogelijk bezoekers, en met een grote toespraak van u!”

Uqbar staarde peinzend voor zich uit.

“Met deze spullen kunnen de toespraak opnemen, kopiëren en laten verspreiden door heel het land”, ging Seinberg hardop denkend door, “Zo kunnen we een enorme hoeveelheid aandacht genereren! Misschien kan dat de ommekeer worden in onze strijd!”

Uqbar draaide zich naar hem toe en grijnsde opgetogen: “Dat lijkt me een uitstekend idee, mijn beste Seinberg. Laten we dat tot uitvoering brengen!”

IV.

Twee dagen later stapte Seinberg 's avonds binnen in het benauwde miserabele hutje dat ironisch genoeg nog steeds de woonplek was van de grote leider van de revolutie.

“Ah, Seinberg”, zei Uqbar, die achter een wankel bureautje zat te schrijven, “Wil je de toespraak lezen die ik heb voorbereid?” Uqbar reikte hem een stapeltje papieren aan en Seinberg graasde snel door de zinnen. Hij was onder de indruk, het was misschien wel het meest bevlogen verhaal dat hij ooit van hem had gelezen.

“Het is... erg sterk”, zei hij langzaam.

Uqbar glimlachte, “Dat doet me goed. En de voorbereidingen zijn ook gereed. Morgen is de grote dag!”

Seinberg knikte, natuurlijk was hij hiermee bekend. De toespraak zou worden gehouden op het stadspleintje in Maturín, het laatste bolwerk van het verzet. Seinberg had vijf van zijn beste mensen verzameld die de opname van de toespraak zouden verspreiden over heel Poyais. Als het lukte, zou dit het grootste propaganda-offensief worden tot nu toe.

Maar dat was niet waarom hij naar Uqbar's hut was gegaan. Dat was omdat hij een laatste belangrijk detail wilde doornemen met Uqbar, namelijk zijn eigen rol in het geheel.

“Ik wilde graag nog iets bespreken”, zei hij.

“Brand los.”

Seinberg kuchte en zei: “het heeft er iets mee te maken waar we het laatst over hadden...”

Uqbar keek hem vragen aand. Seinberg vervolgde: “dat verhaal over de discipelen van Jezus Christus.”

Uqbar glimlachte en stond op vanachter zijn bureau, “Aha, je was inderdaad nog niet klaar met je verhaal, Manuel.” Hij ging moeizaam zitten op zijn veldbed, als een oude gebrekkige man. Dat hij zich de hele dag sterk had moeten houden, had schijnbaar veel van zijn krachten gekost.

Seinberg schoof een stoel naderbij en schonk voor hen beide een glaasje brandewijn in, die Uqbar dankbaar aannam.

Ik meende dat we gebleven waren bij een naam die me nogal verbaasde...”, vervolgde Uqbar.

“Judas Iskariot inderdaad, en ...”, begon Seinberg.

Uqbar maakte een afwerend gebaar en onderbrak hem: “Hoho. Even een paar zaken op een rij. Dus jij beweert dat hij de trouwste discipel van Christus was. Maar was hij niet juist de man die hem verraadde en uitleverde aan de Romeinen?”

“Exact!”, zei Seinberg moest glimlachen.

“Leg me dit uit, want ik snap het niet.”

“Nou, die schrijver waarover ik je vertelde, Hladik, vertelde dat hij een apocrief bijbelboek onder ogen heeft gezien, waarin wordt beschreven hoe Jezus, enkele dagen voor hij gekruisigd zal worden, Judas apart neemt en dat ze vervolgens uren met elkaar in afzondering met elkaar praten. Heel bijzonder, want geen enkel bijbelverhaal rept hierover. Wat de twee bespraken, is nooit opgetekend, maar Hladik meent dat Jezus in dit gesprek Judas al vertelt over zijn aanstaande martelaarsdood. Judas is natuurlijk geschokt, maar Jezus legt hem geduldig uit waarom dit nodig is. Dat zijn dood nodig is om hun geloof te kunnen verspreiden. Dat alleen op deze wijze de mythe tot stand kan komen, die de basis kan worden van een religie die de wereld zal veroveren. Dat Jezus zich hier zelf voor moet opofferen, heeft hij er graag voor over. De verbijsterde Judas gooit zich vervolgens aan de voeten van Jezus neer en smeekt hem hier van af te zien.”

Uqbar had een melancholische glimlach op zijn gezicht en nam een slot van zijn brandewijn, “je bent altijd een uitstekend verhalenverteller geweest, Manuel. Ga alsjeblief door...”

Seinberg knikte en ging door met vertellen: “Het is op dat moment dat Jezus het gezicht van Judas in zijn handen neemt en hem diep in de ogen kijkt. Hij zegt hem dat het niet voor niets is dat hij wat er staat te gebeuren alleen aan Judas vertelt en niemand anders. Judas is immers zijn meest trouwe en meest geliefde discipel. Judas is nog steeds in tranen en vraagt hem of er iets is wat hij kan doen om zijn meester te laten afzien van zijn vreselijke plan. Jezus schudt droevig glimlachend het hoofd en zegt dat er niets anders op zit, maar dat hij genoodzaakt is aan Judas een offer te vragen, een heel groot offer.”

Seinberg nam even een slok en vervolgde na een korte stilte: “Uiteraard roept Judas meteen uit dat zijn meester hem alles kan vragen. Hij zal gehoorzamen. En dan ontvouwt Jezus zijn plan. Hij stelt dat de mensen de wereld proberen te begrijpen in de sfeer van tegenstellingen. Er is donker en er is licht, er is lawaai en er is stilte. Dat houvast hebben de mensen nodig: ze moeten zeker weten dat als er wit is, er ook zwart moet zijn. En dat betekent dat als er Goed is, er ook Kwaad moet zijn. Zoals God niet kan bestaan zonder de duivel, zo kan ook Jezus Christus niet tot volle wasdom komen als zijn tegenpool ontbreekt. Jezus vertelt dat hij na zijn kruisigingsdood zal worden vereerd als Heiland, kortom het toonbeeld het Goede. Maar zijn ultieme offer zal pas het doel bereiken als ook het kwaad zich erin manifesteert. De exponent van het kwaad, misschien zelfs de antichrist. En een richtpunt voor mensen om hun afschuw en afkeer.”

Hij zweeg. Uqbar keek zijn metgezel met een verwonderde blik aan, maar zei niets. Na een flinke slok van de brandewijn te hebben genomen, vervolgde Seinberg: “Dat was de reden waarom Jezus vervolgens Judas de volgende vraag stelt: *wil jij degene zijn die mij zal verraden?* Natuurlijk is

Judas geschokt en hij staart zijn meester met tranen in de ogen aan. *U kunt me alles vragen meester, maar alstublieft, niet dat*, brengt hij uit. Jezus houdt nog steeds het gezicht van Judas in zijn handen en huilt nu eveneens. *Ik zou zo graag willen dat ik het je niet hoefde te vragen, maar ik kan niet anders*, zegt hij, *Maar alleen jij bent trouw genoeg om het te volbrengen. Jij Judas, mijn trouwste dienaar.*”

Seinberg schraapte zijn keel en vervolgde na enige tijd: “En zo gebeurde het, natuurlijk, zoals je weet Ireneo. Judas verried Jezus, precies zoals die hem gevraagd had.”

Uqbar keek Seinberg met een verbijsterde blik aan. Er viel een geladen stilte, die ten slotte doorbroken werd door Seinberg, “Misschien is het al wel duidelijk waar ik heen wil, Ireneo. Je hebt al meermalen gezegd dat je verlangt naar een snelle dood, zodat een lang ziekbed voor je achterwege blijft. Ik wil ook dat dit einde je bespaard blijft, want ik beschouw je als mijn beste vriend en mentor. Daarom zie ik een heldhaftige martelaarsdood voor je in het verschiet. Eén kogel, dat is voldoende om van je de mythe te maken die we nodig hebben...”

“En jij...”, bracht Uqbar met wijd geopende ogen vol besef schor uit.

“Ik zal degene zijn die dit tot uitvoer brengt”, zei Seinberg droef glimlachend en hij boog naar voren en kuste Uqbar op zijn wang. Daarna hield hij het hoofd van zijn mentor met beide handen vast en zei: “Laat mij je Judas Iskariot zijn.”

Epiloog

vervolg citaat uit Encyclopaedia Britannica, 15e editie

Poyais is heden ten dage het laatste communistische bolwerk in Midden-Amerika. Het land kent een ultrastalinistische staatsvorm die berucht is om haar meedogenloosheid en bruutheid. Alhoewel Poyais vrijwel geheel geïsoleerd is van de buitenwereld, zijn toch diverse verhalen naar buiten gekomen over het schrikbewind dat wordt gevoerd en de vele strafkampen die het land herbergt.

Poyais wordt sinds de revolutie in 1951 met harde hand geleid door Juan Afonso Perreira, wiens beeltenis in het gehele land is te vinden in de vorm van standbeelden en portretten en wiens persoonverheerlijking alleen wordt overtroffen door die voor Ireneo Uqbar.

De verrader die Uqbar dood schoot, Manuel Seinberg, wist aanvankelijk het land te ontvluchten, maar was hierna genoodzaakt zich onafgebroken schuil te houden voor zijn achtervolgers en verbleef hierdoor nooit langer dan een paar maanden op één plek. Het duurde vier jaar voor de geheime dienst van Perreira hem alsnog opspoorde in Mexico. Maar voor hij in hun handen viel, wist Seinberg zelfmoord te plegen door zichzelf te dodelijk verwonden met een vleesmes. Zijn lijk werd door het regime teruggebracht naar Poyais om overal tentoongesteld te worden als de belichaming van de ergste vorm van het kwaad: het verraad.

Einde